

Gyvenimas pagal pasaulio lietuvius

Kalinauskai su dėde Edmundu Malūku. Asm. archyvo nuotr.

Dizainerių Naurio ir Dalios (Mauricaitės) Kalinauskų galima nemirkčiojant klausyti ilgas valandas. Svarbiausia, kad jie ne tik kalba, bet ir gyvena būtent taip, kaip kalba. Taigi, atsakingas vartojimas ir siekis gerinti pasaulį įgauna ne tik populiarių skambesį, bet ir turinį. Abiejų pasakojimai susipina, o mintys papildo ir iliustruoja partnerio žodžius. Pasak jų pačių, jau devynerius metus abu „keliauja viena kryptimi, o kai pavargsta, stoja ir, reikalui esant, tą kryptį keičia“. Šiuo metu lietuviai gyvena tarp Tenerifės ir Lietuvos bei dalyvauja čia veikiančios gausios Tenerifės Lietuvių Bendruomenės veikloje. Migrantais save vadinantys Dalia ir Nauris prasitaria, kad iš dalies šią salą pasirinko būtent dėl draugiškos lietuvių bendruomenės, kuri didžiuojasi ne tik sparčiai augančia biblioteka, bet ir pradine lietuvių mokykla.

Viktorija BUTAUTIS

Ar dabartinė veiklos kryptis yra pasaulio gelbėjimas?

Ne, mes nežadame pasaulio gelbėti ar keisti, mes siekiame jį GERINTI ir padėti žmonėms jame daugiau GYVENTI. Būtent daugiau gyventi, o ne vergauti daiktams. Vilniuje įkurtos kokybiškos buities studijos „DEMOROOM“ šūkis – „Buitis neturi žudyti meilės“. Tai yra glaudi versija to, ką mes skelbiame pasauliui. Daiktai yra mūsų draugai, o draugai padeda, džiugina ir nevagia mūsų laiko. Esame įsitikinę, kad būtent laikas ir yra pagrindinis kiekvieno žmogaus turtas. Reikia jį tausoti.

Ar tokia ir yra jūsų įrengiamų studijų paskirtis – padėti žmonėms tausoti laiką?

Taip, studija tai lyg demonstracinė namų versija su atsakingai

parinktomis apdailos medžiagomis, suprojektuotais baldais, buitine technika, įrankiais, indais, net maisto produktais, žodžiu – visais reikalingais elementais, padedančiais kokybiškiau gyventi, ir suteikianti neįprastą galimybę viską išbandyti! Manome, visuomet lengviau suprasti ir patikėti, kai pats pabandai. Na, sakykime, papasakotume, kad labai patogu vilnonę suknelę nešioti ant kaklo vietoje šaliko, tačiau kol patys neišbandytumėt, tokia mintis atrodytų keista, o pabandę nustebtumėt, kad jums nebereikia pirkti šaliko (juokiasi).

Mes patys nuolatos išbandome kasdienybės palengvinimo technologijas – šimtai kompanijų kasmet pristato naujienas, tik vienos tai daro, nes reikia neatsilikti, o ki-

tos sukuria tikrai ką nors vertingo. Esame atradę nemažai daiktų, be kurių jau neišsivaizduojame savo kasdienybės ir nesuprantam, kaip be jų gali išgyventi kiti?!

Pristatote save kaip gyvenimo būdo dizainerius. Lietuvoje tai nauja ir negirdėta, nors vakaruose tokia profesija gyvuoja jau ilgą laiką. Abu baigėte Vilniaus dailės akademiją, labai sėkmingai darbavotės pasirinktose srityse: Nauris baldų, o Dalia interjero dizaino. Nauri, atvežei į Lietuvą pirmą Red Dot dizaino apdovanojimą, pats pelnei pripažinimą ir daugybę prizų. Dalia, esi pirmosios konceptualios dizaino galerijos ir parduotuvės „Daiktų viešbutis“ įkūrėja, pirmojo lietuviško „Dizaino turgaus“ organizatorė, „Dizaino savaitgalio“ idėjos autorė bei ku-

ratorė. Kodėl dabar nusprendėte tapti gyvenimo būdas dizaineriais ir kas tai per profesija?

Nauris: Kokybiškas gyvenimas, mūsų nuomone, neapsiriboja tik kokybiška buitimi. Tai yra kokybiška visuma: ir sveikata, ir veikla, ir mityba, ir vartojimas, ir aplinka. Norime padėti žmonėms pažvelgti į aplinką giliau. Tai holistinis požiūris. Apie tai kalbame ir diskutuojame per gyvenimo būdo seminarus, nes funkcionalus interjeras – tai tik nedidelė didesnio paveiklo dalis. Aptariame, kaip pasirinkti drabužius, paskirstyti biudžetus ir nejausti nepritekliaus... Analizuojam besaikio vartojimo priklausomybes.

Trumpai tariant, *mes nusprendėme, kad nebenorime šiuokšlinti pasaulio.*

Aš pats ilgą laiką kūriau gražius ir prabangius daiktus, kuriuos norėdamas įsigyti kas nors turėdavo pakloti nemažai pinigų. Tam, kad tų pinigų būtų, tas kažkas turėjo daug dirbti, ir įsigijęs daiktą, greičiausiai, būdavo laimingas tik trumpą laiką. Galiausiai, aš pradėjau jaustis atsakingas tam prabangių daiktų pirkėjui, kuriam savo darbu užkraunu vartojimo našta. Nenoriu nieko kankinti, nei tiesiogiai, nei netiesiogiai, ir nenoriu kankinti savęs darbu, kuris man neatrodo nešantis gėrį. Savo energiją noriu nukreipti į žmonių gyvenimo gerinimą iš esmės.

Dalia: Esame tikri antivartotojai ir būtent tokią žinią skleidžiame į aplinką. Jei iš tiesų nuoširdžiai paskaičiuosite, kiek jums rei-

kia rūbų, batų, kėdžių ir stalų, pamatysite, kiek turtingesni jūs galėtumėte būti įsigydami tik tai, kas jums iš tiesų yra reikalinga.

Šiuo metu Lietuva yra smarkiai įklimpusi į pervartojimą, kas taip pat turi įtakos piliečių laimės indeksui.

Šiuo metu Lietuva yra smarkiai įklimpusi į pervartojimą, kas taip pat turi įtakos piliečių laimės indeksui. O kai pradėdame suvokti tikrąją daikto vertę, tai kaina tampa nebesvarbi – nėra pigių ir brangių daiktų, yra tik reikalingi ir nereikalingi.

Mūsų noras ir siekis yra suburti ta pačia kryptimi į pasaulį žvelgiančius, todėl organizuojame naudingo maisto gaminimo sesijas, atsakingos mados mokymus, zero waste dirbtuves, kokybiškų produktų pristatymus, gyvenimo būdo laidų filmavimus. Labai gera, nes matome, kad pastangos iš tiesų duoda vaisių. Galime drąsiai sakyti, kad kokybiško gyvenimo klubas, užgimęs mūsų studijoje, sėkmingai veikia.

Susitikome ne Vilniuje ir net ne Lietuvoje, o saulėtoje Tenerifėje,

Kalinauskų augintinis Abrakadabra mėgsta keliauti. Asm. archyvo nuotr.

DEMOROOM vonios erdvė. Asm. archyvo nuotr.

Muilą geriausia yra kabinti. Asm. archyvo nuotr.

Sala kalnuota, elektrinis dviratis labai praverčia – Nauris Kalinauskas. Asm. archyvo nuotr.

saloje, kurioje šiuo metu gyvenate. Ar plečiate savo veiklą geografiškai ir saloje taip pat propaguosite kokybišką buitį? Kodėl pasirinkote vietą, kur žmonės suvažiuoja pamiršti buities ir kasdienių rūpesčių?

Labiausiai norime, kad žmonės ne tik išgirstų apie naujus sprendimus ar patogesnes technologijas buityje, bet ir jas naudotų – o tai yra daug sudėtingiau, negu atrodė iš pirmo žvilgsnio (juokiasi). Bendraudami pastebėjome tokią ten-

denciją, kad daugelis pasitenkina tiesiog žinodami ir kalbėdami apie kokybišką maistą, miegą, funkcionalią buitį, o ne taip iš tikrųjų gyvendami. Ilgai galvojome, kaip padaryti, kad žmonės galėtų patys tai atrasti ir išbandyti, taigi, atos-

Daugelis pasitenkina tiesiog žinodami ir kalbėdami apie kokybišką maistą, miegą, funkcionalią buitį, o ne taip iš tikrųjų gyvendami.

tojų namų idėja – puiki, tai vieta, kur visi vyksta su džiaugsmu. Taip ir kilo mintis įrengti kokybiškos buities rezidencijas nuostabiame Alkalos miestelyje ant vandenyno kranto Tenerifės saloje. O tikint, kad nauji įgūdžiai susiformuoja po 30 dienų – mėnesio atostogos ne tik padės pailsėti nuo kasdienybės, bet ir grįžti su naujais atradimais, gal net pasikabinti muilą savo namuose.

O kodėl reikėtų muilą kabinti?

Todėl, kad tai pats efektyviausias būdas išvengti jo tirpimo ir, žinoma, atsikratyti muilinės, kuri užima vietą ir kurią reikia nuolat valyti. O kietą, natūralų muilą naudoti yra daug sveikiau nei skystą, pramoninį, kuris yra sintetinis, prisotintas konservantų, parabenų, dervų ir kitų cheminių medžiagų, kurios, žinoma, mums netinka. Įdomus faktas, kad prekybos centro internetiniame puslapyje yra per 100 skirtingų rūšių muilo (!) – o kai atsakingai atsirenki produktą, visi tie šimtai tau tiesiog nebeegzistuoja – taip mūsų gyvenime ir sumažėja daiktų. Paprasta.

Suintrigavot... Visa tai skamba labai gražiai ir teisingai. Ar, būdami gyvenimo būdo dizaineriai, galite patarti, kaip gyventi ▶

Nauris gyvena taip, kaip kalba. Asm. archyvo nuotr.

Dalia laiko veltui neleidžia. Asm. archyvo nuotr.

Vytis Zabulėnas (kairėje) užkrėtė Naurį (dešinėje) Tenerifėje svarsčius kilnoti

ir dirbti ten kur nori ir kaip nori? Kalbu ne tik apie puikius tikslus, bet ir pinigus.

Dalia: Mes labai praktiškai žiūrime į aplinką, taigi suvokiame, kad ne visa malonumą teikianči veikla, tokia kaip gyvenimo būdo seminarų organizavimas ar šviečiamieji pokalbiai apie funkcionalų dizainą, gali užtikrinti reikalingas pajamas. Todėl susimąžinę lūkesčius paskirstėme pajamas taip, kad galėtume dirbti tą, ką norime, ten, kur norime, ir gyventi taip, kaip norime. Patikėkite, tai tikrai įmanoma, ir tam nereikia nesuvokiamai daug pinigų.

Nauris: Tiek aš, tiek Dalia žinome, ką reiškia dirbti labai labai daug. Taip pat žinome, kad mąstant ir ieškant tikrai galima paskirstyti uždirbamus pinigus taip, kad paskola nevaržytų, o padėtų jums gyventi taip, kaip norite. Svarbu pasverti savo lūkesčius ir norus ir dar kartą paklausti savęs, ar man tikrai tiek daug visko reikia ir ką vienas ar kitas daiktas atneša į mano gyvenimą? Noras keistis, noras išsilaisvinti turėtų prasidėti kiekvieno žmogaus galvoje, mes stengiamės tapti katalizatoriais.

Šiuo metu gyvenate tarp Tenerifės ir Lietuvos. Ar yra minčių visam laikui persikelti į salą ar kur nors kitur?

Neplanuojame tapti nei visateisiais emigrantais, nei imigrantais. Mes esame MIGRANTAI, o į Vilnių, į Lietuvą, grįžtame ir grįšime. Beje, Tenrifėje gyvuoja

Mes esame MIGRANTAI, o į Vilnių, į Lietuvą, grįžtame ir grįšime.

puiki ir gausi lietuvių bendruomenė, kurios veikloje ir mes noriai

Martinus auga keliose kultūrose. Asm. archyvo nuotr.

dalyvaujame. Šią salą iš dalies dėl to ir pasirinkome, čia netgi yra sparčiai auganti lietuvių biblioteka ir lietuvių mokykla!

Laikas saloje tarsi teka lėčiau, o tai suteikia galimybę atrasti ir save, ir kitus – net dėdę, rašytoją Edmundą Malūką, atskraidinome papasakoti lietuviams apie savo penketą metų rašytą romaną „Vytauto žemė“.

Gyvenimo būdas šiuo metu labai keičiasi, darosi vis mažiau sėslus. Įvairaus amžiaus žmonės išvyksta iš Lietuvos, vėliau grįžta ir vėl išvyksta. Kaip galvojate, kokią įtaką tai patriotizmui ir lietuviybės jausmui?

Tvirtai tikime, kad visi turėtų pamatyti pasaulio, tuomet gebėtų labiau vertinti save ir savo šaknis. Nuolatos gyvendamas vienoje vietoje, žmogus pradeda ieškoti minusų ar kaltinti aplinką ir tikėti, kad kitur žolė yra žalesnė, o iš tiesų ji paprasčiausiai kitokia. Keliaudami atrandame stiprybės ir pasitikėjimo savimi – suprantame, kad patys esame atsakingi už tai, kokį pasaulį matome ir kokį kuriame. Mes labai palaikome Lietuvą ir didžiuojamės būdami lietuviai.

Ar sūnus keliauja kartu? Kaip jį auklėjate, kokia kalba kalbate?

Keliauja ir ketverių metų sūnus Martinas ir dešimties metų kalaitė Abrakadabra – didysis pudelis (kuris, beje, turi savo FB profilį). Šeimoje, žinoma, kalbame ir kalbėsime lietuviškai, nors šiuo metu Martinas lanko ispanų darželį. Esame už pozityvų patriotizmą – pirmiausia žmogus (vaikas) turi jaustis visaverčiu pasaulio piliečiu, tuomet jis mokės vertinti ir gerbti kitus, o taip pat save ir savo praeitį bei gimtinę. Griežtas patriotizmas – smerkiant, išskiriant, skirstant – mums ne prie širdies. Manome, kad tik pažinę daugiau pasaulio galime giliau ir nuoširdžiau įvertinti pačius save ir savo lietuvybę. Kur begyventume, mes stengiamės kuo labiau įsijausti į vietinę šalį ir jos kultūrą, pramokti kalbos Potyriai ir kelionės, mūsų nuomone, augina tiek pačius keliautojus, tiek jų pasididžiavimą sava šalimi.

O ką galėtumėte papasakoti apie vietinius salos gyventojus – kanariečius?

Iš jų reiktu pasimokyti tikro gyvenimo džiaugsmo! Mes daug kalbame apie savirealizaciją, kūrybiškumą, buvimą savimi, bet pamirštame pagrindus: kaip kokybiškai miegoti, judėti, valgyti, o to mokyti reikia analizuojant naudą organizmui. Pervertiname žodžius

Pervertiname žodžius gražu, skanu, brangu, pigu – per daug šnekame apie receptus ir nedaug žinome apie produktus.

gražu, skanu, brangu, pigu – per daug šnekame apie receptus ir nedaug žinome apie produktus. O jie – priešingai, penkias minutes gali pasakoti apie avokadą ir pasirinkti tokį, kuris tau tiks pietums kaip tik po trijų dienų, arba, stovėdami eilėje prie šviežios žuvies pasidalinti virtos žuvies receptu, o perkant jautieną, pavaišinti figos

ir migdolo riešuto skanėstu, kuris puikiai malšina alkį ir padeda smegenims išlikti budrioms. O nuostabiausias dalykas, kad visa tai pasakoja ispaniškai ir mes susikalbame. Reikia iš jų pasimokyti mylėti gyvenimą – juk visi norime būti mylimi, o kartais atrodo, kad nebemokame mylėti, tik vartojam ir perkam – kaina tapo kriterijumi, nors ji nieko nereiškia ...

Akivaizdu, kad degate bendromis idėjomis ir matote pasaulį panašiai. Ar yra koks nors šeimininis „laimės receptas“, kurį galėtumėte pasiūlyti „Pasaulio lietuvio“ skaitytojams?

Nauris: Taip, receptas skamba paprastai: „We have a dream!“ (liet. Mes turime svajonę!). Tai reiškia, kad abu sąžiningai ir kryptingai judame, kad tą svajonę pasiektume.

Dalia: Ir jei kas nors dėliojasi ne taip ar jaučiame, kad judame ne ta kryptimi, stojame ir keičiame kryptį. Mes iš tiesų esame tikrų tikriausi „the makers“ (liet. darytojai). ■

Nauris Kalinauskas. Asm. archyvo nuotr.